

ВЕРДЫКТ РАБОТАДАЎЦА: БРАЦЬ... ЦІ НЕ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

На другім месцы ішлі «інфармацыйныя тэхналогіі, інтэрнэт, тэлекам» (12,1 %) і «работы персанал» (11,7 %) — на трэцім. А вось сярод выстаўленых на сайце рэзюмэ самая вялікая колькасць (больш як 24 %) прыпадала на «старт кар'еры». Каля 15 % ад агульнай колькасці рэзюмэ былі нацэлены на сферу продажаў, 6,6 % — на транспарт і лагістыку, 6,5 % — на бухгалтэрыю і фінансы, столькі ж — на вытворчасць, 4,9 % — на «інфармацыйныя тэхналогіі, інтэрнэт, тэлекам».

Летась самая вялікая канкурэнцыя назіралася ў катэгорыі «старт кар'еры», дзе на адну вакансію прыпадала 26,5 рэзюмэ. Для параўнання, у катэгорыі «бухгалтэрыя, кіраўніцкі ўлік, фінансы прадпрыемства» на адну вакансію было 6,7 рэзюмэ, «адміністрацыйны персанал» — 6, «вытворчасць» — 4,2...

«Практыка падчас вучобы не фармальнасць, а рэальны шанец для студэнтаў заявіць пра сябе».

У снежні мінулага года партал праводзіў анлайн-апытанне 139 работадаўцаў, падчас якога высветлілася, што кожны другі з іх ставіцца да людзей без досведу работы (студэнтаў і маладых спецыялістаў), у прычыне, пазітыўна, але пры ўмове, калі тыя дэманструюць сваю зацікаўленасць і гатоўнасць да навучання.

— Не забудзьцеся пра гэты важны нюанс (вашу гатоўнасць навучацца на сумой і пры складанні рэзюмэ, — раіць Ганна Шагун. — Прыкладна трэцяя частка работадаўцаў ставяцца да людзей без досведу работы нейтральна, і гэта таксама добрая навіна. І толькі крыху больш як 7 % наймальнікаў не вельмі рады маладым спецыялістам, але зусім не з прычыны адсутнасці ў іх працоўнага досведу, а з-за таго, што сутыкаліся з катэгорыяй людзей, якія яшчэ на старце заяўляюць завываньня патрабаванні: яны яшчэ нідзе не працавалі, але называюць сумы заробку, якія плацяць спецыялістам з пэўнымі кампетэнцыямі і прафесійным багажом. Натуральна, што такія паводзіны адштурхоўваюць работадаўцаў. Цвярозае бачанне свету ніхто не адмяняў!

На думку Ганны, практыка падчас вучобы — зусім не фармальнасць, а рэальны шанец для студэнтаў заявіць пра сябе, набрацца пэўнага прафесійнага досведу і, калі пашанцуе, атрымаць першае рабочае месца. Таму ставіцца да яе легкадумна ні ў якім разе нельга. Тым больш што 58 % кампаній гатовыя браць да сябе студэнтаў для праходжання практыкі! «Чым раней вы пачынаеце будаваць сваю кар'еру, тым лепш, — раіць яна. — Той, хто адкладвае пошукі першага рабочага месца да моманту атрымання дыплама, сур'ез-

на памыляецца. Вы рызыкуеце спазніцца...»

МЕНШ ПРЫМЕТНІКАЎ І БОЛЬШ ДЗЕЯСЛОВАЎ

У спецыялістаў па падборы кадры пацікавіліся, на якую інфармацыю яны звяртаюць увагу, калі чытаюць рэзюмэ кандыдатаў без досведу работы ў пэўнай прафесійнай вобласці. І высветлілася, што для іх важна, каб прэтэндэнт меў хоць бы нейкі працоўны досвед. Нават тая ж работа афіцыйна дапамагае развіваць камунікатывныя навыкі, наяўнасць якіх вельмі актуальна ў розных прафесійных абласцях, напрыклад, у сферы продажаў.

Ад практыкантаў наймальнікі чакаюць стараннасці (42 %), адказнасці (37 %), ініцыятыўнасці (25 %), паспяховага прымянення ведаў, атрыманых у навучальнай установе, на практыцы (20 %) і крэатыўнасці (5 %).

Увогуле, калі прааналізаваць кампетэнцыі і навыкі, якія найбольш часта сустракаюцца ў вакансіях, то сярод іх фігуруюць пісьменная мова, умненне весці дзелавую перапіску і перамовы, працаваць у камандзе, навыкі продажаў, аналітычныя навыкі, гатоўнасць навучацца, валоданне MS Office, аналітычныя навыкі, умненне знаходзіць агульную мову з партнёрам (кліентам), арганізацыйныя і прэзентацыйныя навыкі, тайм-менеджмент і вопыт публічных выступленняў. З асабістых якасцяў наймальнікі хацелі б бачыць у сваіх работніках адказнасць, камунікабельнасць, стараннасць, стрэсаўстойлівасць, акуратнасць, пунктуальнасць, самастойнасць, мэтанакіраванасць, добразычлівасць, кліентаарыентаванасць. **Важнае значэнне маюць таксама актыўная жыццёвая пазіцыя і амбіцыйнасць.**

І ўсё ж, што можна запісаць у рэзюмэ ў графу «Вопыт работы», калі працоўнага досведу лакуль няма? Карыснай для наймальніка інфармацыяй можа аказацца, напрыклад, тэма дыплама, курсавой ці навуковай работы студэнта, калі яна, канешне, адпавядае вакансіі, досвед фрылансу, валанджэрства, стажыроўкі і практыкі, удзел студэнта ў цікавых праектах...

— Любы ваш досвед можа быць цікавы наймальніку, — кажа Ганна Шагун. — Абавязкова трэба ўказаць канкрэтную пасаду, на якую вы прэтэндуеце, напрыклад, «інжынер-тэхнолаг харчовай вытворчасці», «кіраўнік аддзела продажаў», «асістэнт аддзела маркетынгу», «стажор у аддзеле лагістыкі». Нельга пісаць у рэзюмэ, што вашай мэтай з'яўляецца «работа, якая дазволіць раскрыць патэнцыял», «стабільная высокааплата работа», «работа ў паважанай стабільнай кампаніі» або «высокая пасада ў вобласці продажаў»...

Летась самая вялікая канкурэнцыя назіралася ў катэгорыі «старт кар'еры», дзе на адну вакансію прыпадала 26,5 рэзюмэ.

Калі прэтэндуеце на творчы пасады (3D-дызайнер, мастак-аніматар і г. д.), выдзяляецеся — да стандартнага рэзюмэ можна прыкласці альтэрнатыўнае. І не забывайцеся пра сваё партфоліа.

Стварайце рэзюмэ пад кожную пасаду і для кожнага наймальніка, таму што нават да PR-спецыяліста ў розных кампаніях могуць быць розныя патрабаванні: для кагосьці самае важнае — умненне пісаць тэксты, а для іншага работадаўца важна, каб PR-спецыяліст быў гатовы даваць інтэрв'ю і гэтак далей. У залежнасці ад патрабаванняў наймальніка, трэба выносіць наперад менавіта тыя кампетэнцыі, якія ён хоча бачыць у першую чаргу.

«Прыкладна трэцяя частка работадаўцаў ставяцца да людзей без досведу работы нейтральна».

У рэзюмэ трэба пазбягаць апісальнасці (менш прыметнікаў і больш дзеясловаў), а таксама шаблонных фраз накшталт «маю вялікі вопыт работы», «добрая арганізатарскія здольнасці», «умненне працаваць у камандзе». Сур'ёзным недахопам будзе і вялікі аб'ём інфармацыі, наяўнасць граматычных і пунктуацыйных памылак. Дакладна не варта тлумачыць патэнцыялу наймальніку прычыны звальнення з апошняга месца работы. У рэзюмэ трэба ўказаць толькі голыя факты. Дасягненні павінны падмацоўвацца лічбамі. Месцы работы (удзел у праектах), наймальнікі і пасады павінны прыводзіцца ў зваротным храналагічным парадку. А вось працяглы перарывы ў рабоце трэба растлумачыць.

«А ГЭТА Я... ПАД ПАЛЬМАЙ»

Якія яшчэ сур'ёзныя промахі дапускаюць складальнікі рэзюмэ?

— Пішуць не поўную назву ўстанова адукацыі, якую скончылі, а абрэвіятуру, у тэлефонным нумары для сувязі не ўказваюць код мабільнага аператара, а замест строгай фатаграфіі прымацоўваюць фота ў сонцахоўных

акулярах, пад навагодняй ёлкай, са стужкай «Выпускнік» ці нават сваё вясельнае фота. Магу прыгадаць і фота з мноствам прыступак на лесвіцы ў нейкім санаторыі, а на верхняй з іх стаіць кандыдат, — усміхаецца Ганна Шагун. — Ніхто не кажа, што патрабаванне прафесійнага фотасесія. Дастаткова зрабіць звычайнае партрэтнае фота нават на свой гаджэт.

Трэба заўважыць, што на Захадзе ад фота ў рэзюмэ ўжо адмаўляюцца, бо знешнасць чалавека можа падсвядома паўплываць на выбар «рэкруцэраў». Аднак у нас усе звяртаюць увагу на яго, і рэзюмэ без фатаграфіі мае менш шанцаў быць заўважаным. Паколькі работадаўцы актыўна маніторыць звесткі пра прэтэндэнта ў сацыяльных сетках, трэба абавязкова прывесці ў парадак сваю старонку, перагледзець фота, перачытаць статусы, лішняе выдаліць і папрасіць зрабіць тое ж самае сяброў, бо кампраметуючыя вас здымкі нярэдка знаходзяцца і на чужых старонках. Ці, як варыянт, можна ўстанавіць у сваім акаўнце настройкі прыватнасці.

— Наступны важны крок — сумой са спецыялістам па падборы кадры. У прэтэндэнта, які хоча зацікавіць работадаўца, павінна быць высокая матывацыя і праславуць бляск у вачах. **Збярыце загадзя інфармацыю пра кампанію (арганізацыю), куды вы прыйшлі працаўладкоўвацца, — раіць эксперт, — каб у «рэкруцэра» не склалася ўражанне выпадковасці вашага візіту.** Некаторыя прыходзяць «проста паспрабаваць» і нічога не ведаюць пра каштоўнасці кампаніі — звычайна гэта непрыемна наймальніку. Прадстаўце свой вопыт як гісторыю прафесіянала — лагічную, звязную і кароткую. Працягласць вашай прамовы не павінна пера-

вышаць пяці хвілін, яе можна на ўсялякі выпадак адрэпаціраваць дома. Падчас інтэрв'ю «кадравікі» могуць задаваць самыя нечаканыя (нават бяглыздыя ў вашым уяўленні) пытанні і сачыць за рэакцыяй кандыдата і яго дзеяннямі. Ім цікава, як вы будзеце выходзіць са становішча? Правяраецца таксама ваша гнуткасць, стрэсаўстойлівасць, магчымасць работы ў рэжыме хуткай змены задач. Адна з памылак саіскальнікаў — так званы ўваходны паток жаданняў, калі кандыдат падчас гутаркі цікавіцца толькі тым, што работа можа даць яму, і не гаворыць аб тым, чым ён можа быць карысны кампаніі. Другая — завываньня патрабаванняў, у прыватнасці, па заробках.

Падчас гутаркі з «рэкруцэрамі» трэба быць заўсёды лаяльным да свайго папярэдняга работадаўца, нельга выказвацца пра яго негатыўна, больш прадуктыўна казаць толькі добрае, напрыклад, што вы набылі на папярэднім рабочым месцы, чаму навучыліся — кожны наймальнік гэта ацэніць.

«У рэзюмэ трэба пазбягаць апісальнасці, а таксама шаблонных фраз».

— Добрыя спецыялісты будуць запатрабаваныя ва ўсе часы, а работадавец заўсёды будзе шукаць сярод кандыдатаў самых таленавітых, мэтанакіраваных і паспяховых, — упэўнена Ганна Шагун. — Практычна ўсім цяперашнім выпускнікам прыйдзецца за сваё жыццё пабудоваць некалькі кар'ер, мала хто будзе, як гэта было раней з іх бацькамі, на працягу дзесяцігоддзяў працаваць на адным месцы.

Яшчэ падчас вучобы варта пацікавіцца, якія кампетэнцыі патрэбны, каб атрымаць работу вашай мары, правесці інвентарызацыю сваіх уменняў, а яшчэ лепш — паспрабаваць трапіць на стажыроўку ва ўпадабаную кампанію...

І напрыканцы яшчэ адна парада: здараецца, што вас сур'ёзна зацікавіла нейкая вакансія і арганізацыя, вы адправілі туды сваё рэзюмэ, але зваротная сувязь адсутнічае. Вам не тэлефануюць і не запрашаюць на гутарку... У такім разе пазваніце самі, папрасіце, каб вас звязалі са спецыялістам па падборы персаналу. Ніхто не ведае, можа быць, вы зрабілі распыльку рэзюмэ па ўсіх кампаніях, а так вы прадэманструеце вашу асабістую зацікаўленасць. І, можа быць, яна будзе ацэнена...

Надзея НІКАЛАЕВА.

Як скласці суправаджальны ліст да рэзюмэ? Што ў ім напісаць?

- кароткае прывітанне;
- хто я па прафесіі ці кім буду пасля заканчэння вучобы;
- чаму я хачу працаваць менавіта ў вас (матывы, прычыны зацікаўленасці ў гэтай вакансіі і канкрэтнай кампаніі);
- што я магу зрабіць для вас;
- што я зрабіў для папярэдніх работадаўцаў;
- падзякаваць за ўвагу і прапанаваць сустрэцца асабіста.